

Obrim Nous Camins...

Memòria del Curs 2021-2022

L'activitat de Fundacions durant aquest curs, de la qual donem compte en aquesta Memòria, ha estat marcada per allò que podríem denominar una transició entre la pandèmia i una certa tornada a la normalitat.

Venim de viure un esdeveniment que va sacsejar al món sencer, una pandèmia, que va posar al descobert totes les mancances del nostre sistema de vida. Les conseqüències d'haver idealitzat la globalització, d'haver posat per sobre els interessos privats al sector, haver menyspreat les conseqüències del canvi climàtic o la pobresa a bona part de la humanitat.

Lamentablement, són molts els que dins aquesta tornada a "la normalitat" ja s'han oblidat. I els torna a preocupar més impedir l'entrada d'immigrants "als nostres territoris" encara que això suposi crims infames com el comés fa uns dies a Melilla, que cercar formes de combatre la pobresa. O els preocupes més incrementar els pressuposts militars per fer de l'OTAN una fortalesa inexpugnable contra tots els que no pensin com nosaltres "els occidentals", que la sanitat pública.

Si algú va pensar que la pandèmia feria canviar d'opinió a la dreta de sempre, els fets ho desmenteixen. Ha començat una ofensiva ideològica dels grans poder que fa por. Per això des de Fundacions continuem convençuts que la lluita d'idees és una eina imprescindible per canviar la societat i en conseqüència que no solament la nostra existència segueix tenint tot el sentit del món, sinó que se'ns gira feina i molta.

Així mateix, volíem aprofitar per anunciar que Fundacions Darder Mascaró ha decidit fer un pas més en la seva consolidació com un projecte comú.

Quan neix l'Ateneu Pere Mascaró, el setembre del 2010, la Fundació Emili Darder du a la seva esquena una brillant trajectòria com eina de pensament crític. Des del primer moment sorgeix la necessitat de treballar conjuntament i participen conjuntament amb jornades, debats públics i publicacions com a la revista mensual i digital l'Altra Mirada que des del número 14 funciona amb un Consell de Redacció conjunt.

El 2016 un grup de feina format per Lila Thomàs, Pere Sampol, Antoni Marimon, Pep Valero, Miquel Rosselló i Damià Pons dona llum a "*el Protocol de col·laboració entre les Fundacions Emili Darder i Ateneu Pere Mascaró*" que encara que s'accepta que cada entitat pot desenvolupar pel seu compte les tasques que consideri, decideix coordinar totes les tasques conjuntes coordinades per un Consell de les Fundacions. El juliol del 2017 es decideix que les fundacions es donarien un nom comú, "Fundacions Darder Mascaró", un logo, una web i que tota la seva activitat serà conjunta, coordinada pel Consell de les Fundacions i un Secretariat Tècnic.

Doncs bé, darrerament i a proposta de la Fundació Emili Darder, s'ha decidit que la fase de treball conjunt ha donat els seus fruits i Fundacions farà el pas de convertir-se en Fundació en singular, amb uns sols estatuts, un sol Patronat i una sola administració. Que s'anunciarà a l'inici del curs que ve.

Memòria del curs 2021-2022

1. Àrea d'anàlisi de la realitat i elaboració d'alternatives

Organitzat per espais de treball:

- **Espai d'Història**

Les tasques desenvolupades aquest curs són:

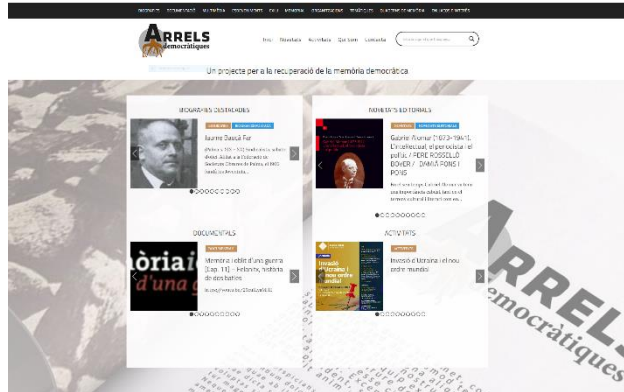
- Fundacions Darder Mascaró ha participat, en el marc unitari de la comissió 24 de febrer, en els actes de Memòria Democràtica que cada any se celebren en els primers mesos de l'any:
  - Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palma en l'**acte d'homenatge anual a Emili Darder, Alexandre Jaume, Antoni Mateu i Antoni Mª Ques**, el 20 de febrer al cementiri de Palma. I amb l'acte de col·locació de la placa als docents represaliats i/o depurats el 3 de març devora l'Institut de Secundària Ramon Llull.
  - Amb l'Ajuntament d'Inca amb l'acte del Memorial, el 19 de febrer al claustre de Sant Domingo.

- Així mateix, Fundacions ha donat suport a tots els actes celebrats en commemoració de l'aniversari de la proclamació de la 2a República a Palma i diversos pobles de l'illa.
- S'ha editat, amb col·laboració amb *Documenta Balear* el llibre de les III Jornades d'història del Moviment Obrer a Mallorca. «*Dones, treball, i acció col·lectiva (1868-1936)*».
- I s'han iniciat les tasques de preparació de les IV Jornades d'història del Moviment Obrer. També coordinades per l'historiador David Ginard, amb el títol "*La dictadura de Primo de Rivera: Resistència i col·laboració*" que se celebraran el mes de març del 2023.

- S'ha continuat treballant amb el projecte «Arrels Democràtiques», baix la coordinació de la companya Maria Margalida Perelló i la col·laboració de dos alumnes de la UIB que realitzen les seves pràctiques externes treballant en el projecte.

A part d'alimentar la mateixa WEB, s'ha iniciat un treball d'entrevistes orals a persones que varen viure els darrers anys del franquisme i la recollida de dades biogràfiques de les persones represaliades que figuren al mur de la memòria que pròximament es penjaran a la WEB.

- S'ha conclòs el projecte de fonts orals sobre el mallorquinisme polític coordinat per José Mª Gago i amb la participació de Miquel Vidal. A final d'any es podrà presentar el llibre i penjar les 22 entrevistes completes a la WEB.

- El 10 de novembre organitzàrem a l'Arxiu del Regne de Mallorca un acte d'homenatge a l'historiador i monjo Josep Massot i Muntaner, al que ja no pogué assistir, però ens va enviar un emotiu vídeo. El reconeixement públic a la immensa tasca duta a terme era de justícia. Lamentablement ens deixà definitivament uns mesos després.

- L'onze de novembre celebrarem una taula rodona amb motiu del 150 aniversari de la Comuna de París amb la participació de: Dolors Marín, Jordi Maíz i Josep Vilchez i moderada per Maria Margalida Perelló.

- Amb motiu del 80 aniversari de la mort de Gabriel Alomar es celebraren un seguit d'actes com l'acte homenatge a l'Ajuntament de Palma a principi d'agost i unes jornades conjuntament amb l'Institut Sobiranes del Principat i la Fundació Gabriel Alomar a Barcelona i Palma el mes de novembre amb el següent programa:

Barcelona: 16, 17, 18 de novembre 2021 la Sala Martí l'Humà

Dimarts, 16 de novembre

18:45 h Presentació de les jornades: Xavier Domènech (Institut Sobiranes) i **Maria Margalida Perelló** (Fundacions Darder Mascaró)

19 h Intervencions institucionals: Llorenç Carrió, Regidor Memòria Democràtica Ajuntament de Palma i **Jordi Rabassa**, Regidor de Memòria Democràtica Ajuntament de Barcelona

19:15 h TAULA Rodona: De la Catalunya ciutat a la nació xarxa: l'urbanisme i la territorialitat en Gabriel Alomar: Barcelona i la Catalunya Ciutat. Amb:

- Oriol Nel·lo (Universitat Autònoma de Barcelona): Barcelona i La Catalunya Ciutat
- Margalida Mestre (Universitat Autònoma de Barcelona): Ciutat i Territori
- Sebastià Sansó (Col·laborador de les Obres Completes de Gabriel Alomar): Barcelona i Catalunya vistes des de Palma
- Modera: Mercè Cortina (Institut Sobiranes)

Dimecres, 17 de novembre

19 h TAULA Rodona: En els orígens del catalanisme d'esquerres i el mallorquinisme polític. Amb:

- Roc Solà (Universitat Autònoma de Barcelona): Gabriel Alomar i el naixement del catalanisme popular
- Jordi Serrano (Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya): Antecedents republicanistes
- Jordi Pons (Universitat de les Illes Balears): Les vides de Gabriel Alomar
- Dolors Marín (Vicepresidenta de l'Associació Memòria de Mallorca): Alomar i el moviment obrer
- Modera: Mariona Lladonosa (Institut Sobiranes)

Dijous, 18 de novembre

19 h TAULA Rodona: Literatura, periodisme i publicística en Gabriel Alomar. Amb:

-
- Pilar Arnau i Segarra (Universitat de les Illes Balears): Gabriel Alomar al diari argentí *La Nación* (1923-1936)
- Pere Rosselló Bover (Universitat de les Illes Balears): Alomar, escriptor i poeta
- Francisca Niell (Gestora Cultural): Alomar publicista a La Campana de Gràcia i l'Esquella de la torratxa
- Modera: Ricard Vilaregut (Institut Sobiranes)

Palma, 22, 23 i 24 de novembre a l'Arxiu del Regne de Mallorca

Dilluns, 22 de novembre

19 h TAULA Rodona: Gabriel Alomar. Ideòleg i polític. Amb:

- Antoni Vidal (Universitat de les Illes Balears): republicanisme i Gabriel Alomar
- Cosme Bonet (Senador del PSOE per Mallorca): Gabriel Alomar i els socialistes mallorquins
- Francisca Niell (Gestora Cultural): Alomar periodista
- Modera: Lila Thomas (Fundacions Darder Mascaró)

Dimarts, 23 de novembre

19 h TAULA Rodona: El llegat de Gabriel Alomar avui. Amb:

- Toni Trobat (periodista i historiador): Alomar, referent pels sobiranistes d'esquerres del segle XXI
- Maria Margalida Perelló (Universitat de les Illes Balears): Gabriel Alomar en l'actualitat, vigent vuitanta anys després.

- Roc Solà (Universitat Autònoma de Barcelona): "L'ideòleg i el temps. El llegat polític d'Alomar en la nostra contemporaneïtat"
- Modera: Alice Weber (Regidora Més per Inca)

Dimecres, 24 de novembre

17 h TAULA Rodona: Illes Balears, Catalunya i País Valencià: futurs compartits. Amb:

- Jordi Muñoz (Universitat de Barcelona): Estratègia i tàctica per construir un futur compartit
- Anna Oliver (Presidenta d'Acció Cultural del País Valencià): una mirada des del País Valencià
- Pere Fullana (Universitat de les Illes Balears): Les confluències entre territoris de parla catalana
- Josep Valero (Secretari General del CES): La projecció mediterrània de les Illes Balears
- Modera: Margalida Rius Vallespir (Més per Mallorca)

19h Acte de Clausura: Amb **Xavier Domènech** (Institut Sobirania) i la presència de la Molt Honorable Presidenta del Govern de les Illes Balears, la **Sra. Francina Armengol** i del Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya, el **Sr. Pere Aragonès**.

També, dins aquest curs, s'ha posat en marxa una nova publicació vinculada al projecte "arrelsdemocraticues.org" amb el títol de: "Quaderns de Memòria". Aquest primer número dedicat al 150 aniversari de la Comuna de París. Es pretén que surti sense periodicitat fitxa aprofitant esdeveniments o recerques fetes per l'espai d'història.

- **Espai de construcció nacional i sobirania.**

Aquest curs hem centrat el treball amb l'impuls a la celebració dels 500 anys de les Germanies.

Des de la creació de la Comissió Cívica *Germanies 500* i la posada en marxa d'un secretariat executiu, Fundacions Darder Mascaró s'ha implicat activament en la campanya de commemorar els 500 anys de les Germanies. Podreu trobar més informació a www.germanies500.cat.

Algunes de les activitats més importants de setembre del 2021 a juliol del 2022 han estat actes com el del 15 d'octubre a l'Auditori d'Alcúdia. L'objectiu era fer un acte solemne amb actuacions musicals i un fil narratiu explicant les lluites compartides

d'aquests últims cinc-cents anys per homenatjar tota la gent que al llarg del 2021 s'ha implicat d'alguna manera en la commemoració.

Una altra de les fites que s'aconseguien fou l'estrena del documental "Germania. Silenci trencat", documental que ha comptat amb el suport i difusió de les Fundacions Darder Mascaró.

Així mateix, cal destacar l'edició i publicació d'un còmic: "Germanies. Crònica dels alçaments populars a Mallorca", de Miquel Jaume.

La satisfacció més gran pels que formem part de la Comissió Cívica des del primer moment és que la celebració d'aquests cinc-cents anys de la Germania Mallorquina ha agafat vida pròpia i durant tot aquest temps no s'ha aturat de fer activitats als pobles i ciutat promogudes per quantitats d'entitats socials i Ajuntaments.

2. Àrea de debat i divulgació

D'acord amb l'experiència d'altres anys i amb el mandat del nostre "Programa d'Activitats" pel present curs, hem continuat organitzant, conferències i debats públics, jornades, presentacions de llibres i/o publicacions i com cada any l'acte de Cloenda del curs.

Evidentment, la pandèmia ha marcat el programa d'aquest curs, però a pesar de les restriccions aquestes són les activitats d'aquesta àrea:

- Amb el format de presentació de llibres:

Del llibre «*Ateu Martí 1889-1936. Anticlericalisme i compromís republicà*» de David Ginard el 8 d'octubre a Andratx.

Del llibre «*Un siglo de comunismo en España*» de Francisco Erice l'11 de gener a la llibreria Embat de Palma.

Del llibre "*Llibertat, amnistia, estatut d'autonomia. Memòries d'un jove mallorquí antifranquista i comunista*" de Miquel Rosselló el 20 de desembre a l'Arxiu del Regne de Mallorca. Posteriorment, s'han fet presentacions d'aquest llibre a Esporles, Sineu, Inca, Alaró, Petra, Montuïri, Manacor, Pollença, Porreres i Calvià.

Leonard Muntaner, Editor: les Fundacions Darder Mascaró
es complauen a convidar-vos a la presentació del llibre

Llibertat, amnistia, estatut d'autonomia
Memòries d'un jove mallorquí antifranquista i comunista
de MIQUEL ROSSELLÓ

L'acte tindrà lloc el **dilluns 20 de desembre** de 2021 a les 19 h
a l'Arxiu del Regne de Mallorca (carrer de Ramon Llull, 3, Palma).

Hi intervinen: David Abril, professor de la Universitat de les Illes Balears i membre de les Fundacions Darder-Mascaró, i Miquel Rosselló, autor de l'obra. Moderarà l'acte l'editora Maria Muntaner.

Del llibre "*Dones, treball i moviment obrer*", recopilació de les ponències de les III Jornades d'Història del Moviment obrer a Mallorca, coordinades per David Ginard el 9 de març a l'Arxiu del Regne de Mallorca. També s'ha presentat a Granollers, Barcelona, Sa Pobla, Bunyola i Lluçmajor .

Del llibre “*Con todo*” d’Iñigo Errejón, presentat pel Senador Vicens Vidal, amb la participació de Carme Gomila. El 26 de març a *SUSCultura*.

Doble presentació dels llibres de Pere Carrió "El magisteri depurat a Palma a partir de la Guerra Civil" juntament amb el de Joan Carbonell "Escola pública i mestres depurats (1936-1939) el cas de Maria de la Salut. 15 de juliol a les 18 h, Casal de cultura de Maria de la Salut.

Presentacions de revistes:

Del núm.102 de l’Altra Mirada «*Transició ecosocial o barbàrie*” el dia 22 de setembre a l’Espai *SusCultura* a càrrec de Cristina Llorente i Josep Valero

Del núm. 103 “*Gabriel Alomar, redescobert (1873-1941)*” el 19 de novembre a l’Espai *SusCultura* a càrrec de Miquel Amengual, Antoni Trobat i Maria Margalida Perelló

Del núm. 104 “*L’economia social i solidària. Pràctiques econòmiques que transformen*” el 21 de febrer a l’espai *SusCultura* a càrrec de David Abril, Catibel de la Fuente i Xavi Moyà. Aquest número també s’ha presentat al local de Mercat Social a Son Sardina el 5 de maig a càrrec de David Abril, Manel Santana i Catalina Martorell. I així mateix a Manacor, Sa Pobla i Inca.

Del número 105 “ *Feminismes*” el 28 de març a l’Espai *SusCultura* a càrrec de Xisca Mas, Aina Sastre i Xisca Mir.

I del número 1 de “ *Quaderns de Memòria*” dedicat al 150 aniversari de la Comuna de París, el 8 de juny a càrrec de Maria Margalida Perelló i Miquel Vidal.

- Amb el format de conferències i/o jornades:

La conferència de Raül Romeva amb el títol “*Ubuntu*”, presentada per Lila Thomàs. El 2 de desembre a l’Estudi General Lul·lià.

La jornada: “*Illes Balears, futurs en xarxa. Les Illes Balears davant els reptes de la insularitat*” organitzades conjuntament per Fundacions Darder Mascaró i la Fundació Coppieter el 19 de març a l’Estudi General Lul·lià que contà de tres taules rodones:

1r diàleg entre els principals agents socials amb el títol: “*Quines Illes volem per a quin futur?*”. Intervingueren:

- Carme Alomar, membre del Fòrum de la Societat Civil de Mallorca.
- Antoni Aguiló, membre del Fòrum d’Entitats del tercer sector de Menorca
- Inma Saranova, directora de la Fundació *Ibiza Preservation* d’Eivissa

- Mikel Gabarain, membre de *Qué Celeste* de Formentera.
- Modera: David Abril.

2n diàleg amb representants del món cultural amb el títol “*La cultura, motor del canvi a les Illes Balears*”. Intervingueren:

- Pilar Arnau, filòloga i activista cultural de Mallorca.
- Jaume Ripoll, cofundador de *Filmin* de Mallorca
- Fina Salord, escriptora i editora de Menorca
- Neus Escandell, doctora en Història d'Eivissa.
- Maria Teresa Ferrer, poeta i presidenta de l'OCB de Formentera
- Modera: Miquel Amengual

3r diàleg amb representants dels partits polítics sobiranistes amb el títol: “*Quatre Illes. Quin Futur?*”. Intervenen:

- Lluís Apesteguia, Coordinador de MÉS per Mallorca.
- Miquel Àngel Maria, Coordinador de MÉS per Menorca.
- Núria Prieto, membre d'ARA Eivissa.
- Modera: Mateu Xurí

Com cada any hem organitzat l'acte de cloenda del curs, el dia 21 de juliol al Bar Tertúlia de Palma amb la presentació d'aquesta Memòria i l'anunci dels canvis en l'estructura de Fundacions pel curs vinent que feu en Miquel Rosselló, la presentació del llibre “*En defensa de la terra. Mobilitzacions ecologistes a Mallorca (1983-2007)*” a càrrec del seu autor, Gabriel Mayol i de “*Salvem Sa Dragonera. Història dels ecologismes a Mallorca*” pel seu autor P.J. Garcia.

3. Àrea de Formació. Escola Oberta Ciutadana

Dins aquest curs hem diversificat i incrementat l'oferta formativa amb les següents activitats:

Una jornada de formació pels quadres i treballadors de l'STEI: “*Sindicalisme i acció sociopolítica en temps d'incerteses*” el 24 de setembre al Restaurant Binicomprat Ponència a càrrec de David Abril i taller participatiu.

Un taller d'intercanvi experiències per quadres de CCOO el 30 de novembre al local de sindicat. L'objectiu era dotar de coneixements sobre l'economia social i solidària als quadres del sindicat. Així mateix, obrir el diàleg amb membres de la UCTAIB entre el sindicalisme de classe i el cooperativisme de com aprofitar una de les conseqüències de la crisi, el tancament d'empreses per transitar com a convertir-les en cooperatives.

El curs: L'economia social i solidària i finances ètiques, Propostes per transformar l'economia i la societat. En col·laboració amb Mercat Social.

El curs va començar amb la conferència: *L'Economia social: fonaments teòrics i reptes estratègics*, a càrrec d'Ivan Miró sociòleg i cooperativista de la *Ciutat Invisible*. El dia 5, d'octubre a Ca n'Oleo.

Els dies 6,7 i 8 s'impartí en línia abordant les diferents experiències d'economia social i solidària a Mallorca..

Una escola de formació i debat: “*Canviar el municipi des de la mirada i l'acció feminista*” en col·laboració amb el grup municipal de MÉS per Inca, amb el programa següent:

- Divendres dia 5 de novembre: Conferència a càrrec de Nadia Gulham, activista afganesa.
- Dissabte dia 6 de novembre: Ponència d'Aurora Jhardi: “*Feminisme i transformació social*”

Taula Rodona: “*Feminisme i municipalisme*” amb Lila Thomàs, Alice Weber i Aina Sastre.

Taller participatiu de disseny a càrrec d'Arquitectives”

TALLER D'EXPERIÈNCIES
Aprentatge per campanyes electorals

Per militants actius a les properes eleccions de les agrupacions de la Part Forana de Tramuntana, Raiguer i Nord

DIMARTS 21 DE JUNY DE 19 A 21H A BUNYOLA.
ESPAI CLIMENT GARAU
C/ SANTA CATALINA THOMAS Nº 9

INSCRIPCIONS:
Al link adjunt.
<https://forms.gle/BothSLyeUQWsmVLP9>

Ponents:
Joan Gaià,
Regidor de Manacor
Maria Ramon,
Batlessa d'Esporles
Joan Verger,
Batlle de Montuïri

Fundacions Darder Mascaró

Tallers de bones pràctiques sobre estratègia electoral en col·laboració amb la Territorial de MÉS per Mallorca. Dedicats a activistes de les campanyes electorals de la part forana. Han actuat com a ponents d'aquests tallers Maria Ramon, batlessa d'Esporles, Joan Verger, batlle de Montuïri, Joan Gaià, regidor de Manacor. S'han fet els dies 7 i 21 de juny a Porreres i Bunyola.

Escola d'Estiu “Gestionar, Transformar, Construir hegemonia. El “multitasking” necessari de les esquerres” els dies 8 i 9 de juliol a l'Estudi General Lul·lià dedicada a militants sobiranistes.

El programa consta de quatre blocs temàtics que consta d'exposició d'una ponència i debat en grups petits.

1r bloc: *La importància del pensament per una acció transformadora* i el ponent Andoni Olariaga de la Fundació Iratzar.

2n bloc: *Política global i sobirania compartides: importància de teixir aliances confederals.* Ponents; Ricard Vilaregut de CIEMEN i Institut Sobirania i Carme Gomila, regidora de l'Ajuntament de Manacor.

3r bloc: *Moviments socials i canvi polític: cap a una agenda transformadora compartida.* Ponent David Abril de Fundacions Darder Mascaró.

4t bloc: *Pactes i aliances: la tensió entre allò possible i allò necessari en els governs de coalició.* Ponents: Llorenç Soler, polític i Neus Truyol regidora de model de Ciutat a Cort.

Fa la cloenda el Coordinador de MÉS per Mallorca Lluís Apesteguia.

4. Àrea de relacions sociopolítiques

Aquest és el balanç de les relacions mantingudes per Fundacions Darder Mascaró amb altres entitats socials i cíviques, així com de l'activitat de la mateixa al si de plataformes plurals de les quals formen part:

Fòrum Sobiranista

Una vegada consolidada la regularització del Fòrum Sobiranista amb la primera assemblea celebrada el dia 13 de març del 2021, es dota del nom: «**Fòrum Sobiranista**», d'un logo i la web www.forumsobiranista.org, d'uns estatuts i d'una Junta Directiva.

Aquest curs, amb la mesura de les possibilitats que ens ha permès la pandèmia, hem continuat i incrementant tant el nombre de socis com les activitats.

La Junta directiva s'ha reunit amb periodicitat i ha impulsat quatre grans esdeveniments, a part de continuar col·laborant amb el projecte:

«*Com resoldre avui els conflictes territorials de sobirania a Europa*» que coordinen Eusko Ikaskuntza i l'Institut d'Estudis Catalans, incrementar el nombre d'entitats sòcies, millorar l'estratègia comunicativa i regularitzar relacions amb la Fundació Coppieter, vinculada al grup parlamentari europeu ALE que ha donat els seus primers fruits amb l'organització d'un seminari internacional a Gandia el mes de desembre i la celebració de la 3a Escola Sobiranista, celebrada a Santiago de Compostel·la el mes de juliol.

1a Celebració d'un Plenari del Fòrum Sobiranista a Barcelona el 10 de setembre, coordinat per CIEMEN que comença amb un punt de debat de qüestions organitzatives i primeres propostes del pla de treball pel curs 2021-2022. En el segon punt es fa un torn d'intervencions dels representants de les distintes entitats sobre la realitat social i política dels seus territoris. I el plenari conclou amb

una taula rodona i debat sobre la conjuntura dels moviments sobiranistes d'arreu de l'Estat. Intererven a la taula rodona, Xavier Domènec de l'Institut Sobirania, Ester Capellà d'ERC i Pau Juvilla de la CUP. Modera el debat la companya Ester Rocabeyra de la Junta Directiva.

2n Com hem comentat abans la voluntat mútua de col·laboració entre el Fòrum i Coppieter va donar els seus primers fruits amb el Seminari Internacional celebrat a Gandia els dies 10 i 11 de desembre, en aquest cas coordinat per la Fundació Nexè i la imprescindible col·laboració de la secretaria tècnica (CIEMEN), que va comptar amb sis taules rodones de gran interès:

- *Cap a un feminisme interseccional, en clau transnacional* amb els següents ponents:

Tània Verge, consellera d'igualtat i feminismes de la Generalitat de Catalunya.

Alicia Villar Aguilés, de Laboratori de feminismes de la Fundació Nexe.

Neus Tur, politòloga de Fundacions Darder Mascaró.

Ainoha Etxalde, del secretariat Feminista del sindicat LAB.

- *Reptes pendents en l'articulació europea del sindicalisme* amb els següents ponents:

Beatriu Cardona, de la Intersindical Valenciana.

Koldo Saenz, de relacions internacionals de LAB.

Xavier Antza, de la Fundació Manu-Robles Ajanguiz.

Ester Rocabeyra de la Intersindical Catalana.

- *Europa com a facilitador en la resolució de conflictes?* Amb els següents ponents:

Zelai Nicolas, d'Eusko Ikaskuntza.

Mario Zubiaga, Professor d'UPV/EHU.

Amalur Alvarez, de Gure Esku Dago.

- *Reptes en la protecció de la diversitat lingüística* amb els següents ponents:

Özgür Günes, Sociòleg cooperativista de Col·lectivitat.

Paul Bilbao, de Kontseilua.

Marcos Maceira, de A Mesa Galega.

Agustina Vilaret, directora general de política lingüística del Govern Balear.

- *Els sobiranismes i la governança multilateral* amb els següents ponents:

Agueda Micó, secretaria General de MÉS Compromís.

Jon Iñarritu, diputat de les Corts espanyoles per EHBildu.

Marta Rosique, diputada de les Corts espanyoles per ERC.

Ana Miranda, eurodiputada del BNG.

Vicens Vidal, senador de MÉS per Mallorca.

Mireia Vehi, diputada de les Corts espanyoles per la CUP.

Pilar González, senadora per Adelante Andalucía.

- *Presentació de l'informe sobre l'extrema dreta al sud d'Europa* amb les intervencions de:

Idoia Arreaza, autora de l'informe i de Fundació Nexe.

Gonçal Grau, president de la Fundació Nexe.

Sandra Llano, de la Junta del Fòrum.

Xabier Macias, president de *Copietters Foundation*.

3r Plenari del Fòrum Sobiranista a Iruña els dies 3, 4 i 5 de juny als locals de la cooperativa "Katakra" i en aquest cas coordinat per la Fundació Iratzar.

El divendres dia 3 es va celebrar una taula rodona oberta al públic: "*Sobiranismes d'esqueres. Un projecte de futur*" amb els següents ponents:

- Olalla Rodil. Diputada del BNG.
- Gemma Ubassart. Politicòloga.
- Mertxe Aizpurua. Diputada d'EHBildu.
- David Fernández. Periodista.

El dissabte va començar amb un plenari per debatre qüestions organitzatives i pressupostaries pendents. A continuació els organitzadors tenien preparada una visita guiada, política-cultural.

L'horabaixa un debat sobre la crisi del règim del 78 i possibles sortides, segons les ponències presentades per Josep Huguet de la Fundació Irla, Biel Payeras de Fundacions Darder Mascaró i Olalla Rodil de Galiza Sempre.

El diumenge ens convidaren, als assistents que pogueren, a un acte reivindicatiu a Amaiur.

4t III Escola Sobiranista a Santiago.

“Un Món en transformació” Workshop europeo de geopolítica, promoguda per *Coppieters Foundation*, CIEMEN i Fòrum Sobiranista i organitzada per Fundació Galiza Sempre, Fundación Moncho Reboiras i Fundación Terra e Tempo.

23 de juliol: Inauguració a càrrec de Miquel Rosselló (President del Fòrum Sobiranista), Xabier Macías (President de *Coppieters Foudation*) i Ana Pontón (Portaveu Nacional del BNG).

“Sobirania energètica avui”. Citlalli Hernández (Secretaria General de MORENA i Fernando Branco (especialista en temes energètics).

“Vells conflictes nacionals sense resoldre dins un nou ordre mundial”. Nithya Nagarajan (Responsable de les relacions internacionals de la Federació General de Sindicatos Independientes de Palestina), Fatma El Mehdi (Ministra de Cooperación de la República Árabe Saharaui Democrática) - Felekas Uca (Vicesecretaria do HDP).

24 de juliol: *“La digitalització a debat”*: Paulo Carril (Secretari General de la CIG), Iratxe Esnaola (Doctora en enginyeria informàtica). Tania Díaz (Periodista i diputada de l'Assemblea Nacional de Veneçuela).

25 de juliol. *“Extrema dreta i democràcia”* Idoia Arreaza (Polítologa per la Universitat de València). Ángeles Diez (Doctora en Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Complutense). Joana Mortágua (Del Secretariat Nacional del Bloco de Esquerda i diputada de l'Assemblea de la República Portuguesa).

“Cap a una Europa dels pobles”. Ana Miranda (R. Relacions Internacionals del BNG) Gorka Elejbarrieta (Senador EH-Bildu), una representant del *Scottish National Party* i del Sinn Fein.

Associació Mercat Social Illes Balears

Una vegada més Fundacions Darder Mascaró ha participat activament en la preparació i celebració de la Fira del Mercat Social de Mallorca i de la setmana d'economies transformadores que ha desenvolupat les següents activitats:

- Dia 24 de Setembre, jornada de portes obertes al local de Son Sardina.
- Dia 25, Visita guiada en bici al passat cooperatiu i mutualista de Palma.
- Dia 27, Taula rodona: *“Crisi o oportunitat? Experiències de transformació d'empreses convencionals a iniciatives d'economia social i solidària.”*

- Dia 28, taula rodona: *“Comunitats energètiques locals. Com participar en la transició energètica.”*
- Xerrada i taller: *“Com accedir als fons europeus i no morir en l'intent?”.*
- Dia 29, Xerrada: *“l'agroecologia, una estratègia i alternativa econòmica des de la solidaritat i l'ètica.”*
- Dia 30, Fòrum obert: *“Quin paper ha de jugar l'economia social i solidària en la indústria turística balear?”*
- Dia 1 d'octubre, Taller d'inter-cooperació per a entitats de l'ecosistema de l'ESS.
- Dia 2, 7a Fira de Mercat Social de Mallorca, a la plaça Bisbe Berenguer de Palou de Palma.

Però aquest curs, a conseqüència del suport del Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Consell de Mallorca per la implementació del Pacte signat el 10 de juliol del 2020, Mercat Social ha pogut desenvolupar activitats tot el curs:

- Accions d'assessorament i suport a iniciatives i xarxes d'ESS.
- Desenvolupar relacions amb les administracions locals per impulsar aquest sector, així com l'economia local.
- Elaboració d'un Directori de l'ESS de la Mancomunitat del Pla de Mallorca i participació a Fires locals.
- Realització de cursos de formació i elaboració de guies didàctiques.
- Dotar el local de Son Sardina per desenvolupar tasques d'assessorament, formació, tallers, conferències, etc.
- Facilitar les relacions i la inter-cooperació entre els socis de MS.
- Elaborar propostes a l'Administració per renovar el Pla Estratègic de l'ESS, que caduca aquest any.

El Col·lectiu Alternatives

Des del passat curs s'han dut a terme nou reunions del Col·lectiu i dues de la comissió sobre decreixement de places hoteleres obsoletes.

S'ha redactat un document divulgatiu sobre les activitats realitzades pel Col·lectiu des de la seva constitució l'any 2016.

S'ha aprovat un nou document del Col·lectiu titulat «Canviem el pensament, el model turístic, el model productiu?».

Celestí Alomar i David Abril representen al Col·lectiu en el Secretariat del Fòrum de la Societat Civil per a la reconstrucció de les Illes Balears, amb una presència activa i dinamitzadora del Fòrum.

Membres del Col·lectiu han participat en les taules de debat per confeccionar el pla estratègic del Consell de Mallorca.

S'organitzà un debat a l'Arxiu del Regne de Mallorca el 21 d'octubre sobre el model econòmic i el dictamen H2030 del CES, amb David Abril i Rafel Ballester, president del Consell Econòmic Social illes Balears.

Es col·laborà amb el Cercle d'Economia, en la presentació del llibre de Juan Torres *“Les “fake news” en l'economia”*.

Biel Payeras assumí el manteniment de la pàgina web del Col·lectiu.

Es preveu fer un document tipus decàleg de prioritats, per presentar als partits polítics, abans de les pròximes eleccions.

Es preveu que pel pròxim curs s'aprofundeixi el debat sobre com es poden continuar el camí cap a una major diversificació productiva.

Fòrum de la Societat Civil per a la Reconstrucció de les Illes Balears.

Des de les Fundacions Darder-Mascaró i el Col·lectiu Alternatives el 2020 es va impulsar juntament amb altres entitats com Palma XXI la constitució del Fòrum de la Societat Civil com un espai de construcció de consensos socials amples al voltant del necessari canvi de model econòmic per a les Illes Balears.

Durant el curs 2021-2022 el Fòrum ha consolidat la seva activitat, tant pel que fa a l'elaboració de propostes concretes de transició econòmica, ecològica i social en els diferents sectors econòmics (turisme, diversificació) i en la societat (habitatge, renda bàsica universal...). Un dels instruments desplecats per aconseguir-ho ha estat l'estructuració d'un Observatori de la Transició amb la participació tant de persones expertes de les diferents entitats del Fòrum, com de joves investigadors que han anat construint els diferents documents de treball i proposta. A la web de Fòrum, www.forumsocietatcivil.org, s'hi poden trobar els resultats d'aquesta feina col·lectiva.

També s'ha incrementat la presència pública del Fòrum en tot allò relatiu a les propostes de canvi de model econòmic, i s'han obert amb les diferents administracions (especialment Govern i Consell de Mallorca) alguns espais de participació i concertació de propostes, tot i que aquest continua essent un dels grans reptes pendents del Fòrum, que en la cloenda d'aquest curs hem plantejat com a prioritat: que les administracions tinguin en compte la societat civil a l'hora de prendre decisions, i sobretot que davant un escenari d'incerteses permanents com les que han acompanyat la pandèmia o ara la guerra d'Ucraïna i la inflació, treballin des d'una perspectiva de planificació estratègica amb participació ciutadana.

Plataforma Democràtica

Donades les dificultats per aconseguir dotar a aquesta plataforma d'una mínima secretaria tècnica l'activitat aquest curs ha estat paralyzada, però s'està treballant per poder iniciar les seves tasques amb certes garanties de continuïtat, com ara a través de les presentacions de llibres. El 2022 la Plataforma ha baixat el seu nivell d'activitat, però s'ha demostrat encara un instrument útil per acompanyar convocatòries relacionades amb els valors i principis compartits, com ara la concentració de protesta contra la massacre de la tanca de Melilla a finals del passat mes de juny.

Enguany des de les fundacions treballarem en la recerca de recursos per reforçar la Plataforma i les accions col·lectives per tal de prevenir el feixisme i els discursos d'odi, a través de diferents convocatòries públiques.

5. Àrea de comunicació

A l'àrea de comunicació hem continuat desenvolupant el pla de feina que tenim marcat.

En allò que fa referència a **L'Altra Mirada** temàtica i amb paper, després dels dos primers números que publicarem el passat curs, inaugurant una nova etapa per la revista, aquest curs hem editat el número 103 "Gabriel Alomar, redescobert. (1873-1941)" coordinat per Antoni Trobat, el número 104 "L'economia social i solidària. Pràctiques econòmiques que transformen" coordinat per David Abril i el núm. 105 "Feminismes" coordinat per Francisca Mir.

Per la seva part **illaglobal.com**, s'ha consolidat per la seva periodicitat, incrementant seccions i mantenint la qualitat i pluralitat dels articles.

El nombre d'audiovisuals penjats al portal d'illaglobal segueix creixent, tant produïts per les mateixes Fundacions com cada cop més per altres entitats que saben que estem a la seva disposició a l'hora de donar cabuda als seus documents audiovisuals i als seus articles.

Així mateix, Maria Margalida Perelló i Antoni Miquel Maura han obert una nova secció d'entrevistes amb vídeo.

I hem seguit amb la WEB i la presència a xarxes socials.

6. Àrea d'administració, organització i funcionament

Aquest curs, l'activitat de les àrees i espais es mantenen, amb la participació de voluntàries i voluntaris que són l'ànima de Fundacions.

Al Secretariat s'ha incorporat un nou company, Toni Miquel Maura per enfortir les tasques de comunicació i s'incorpora als companys Biel Payeras i Maria Margalida Perelló amb una dedicació parcialment professional, la qual cosa ha suposat un reforç molt important per l'entitat. Continuen al Secretariat els companys David Abril, Josep Valero, Lila Thomàs, i Miquel Rosselló, que s'ha seguit reunint setmanalment.

Hem aconseguit mantenir un pressupost equilibrat que ens ha permès mantenir les activitats i seguir consolidant el projecte, gràcies a l'ajut impagable del grup d'amics, les subvencions de l'Estalvi Ètic de Caixa Colonya i de distintes institucions a les quals hem concorregut, així com a l'aportació de MÉS per Mallorca.

Per últim, hem iniciat les tasques per acabar el procés d'unificació de les dues Fundacions iniciat fa uns anys. En el curs que ve Fundacions es convertirà en Fundació, renovarem el Patronat i introduïrem canvis amb l'estructura organitzativa per millorar i rendibilitzar el seu funcionament.